

Evropa je groteskna in na robu absurda

Na odru SNG Nova Gorica Najboljša evropska predstava v režiji Harisa Pašovića je metaforično in sploh močno eksplisitna. Projekt petih gledališč iz Poljske, Italije, Slovenije, z Malte in Kosova

Marij Čuk

NOVA GORICA Katera je najboljša evropska predstava? Nemara tista, ki smo jo premierno gledali v torek minulega tedna na velikem odru **SNG Nova Gorica**.

Duhovito zavajajoči naslov je na mestu, če vemo, da je *Najboljša evropska predstava* (uprizoritev na besedilo **Marka Bratuša** in Harisa Pašovića) pripoved o sestankovanju gledališke žirije v Bruslju, kjer je potekal festival evropskih teatrov, ki mora določiti najboljšo predstavo. A to je le zvita kamuflaža obeh tekstopiscev, da ob absurdnih in groteskni pogovorih žirantov spregovorita predvsem o stanju (družbenem, političnem, gospodarskem ...) v Evropi, oziroma v EU, ki jo prevevajo vsakršni škandali, intrige, intrigice, dvojna merila, laži, izključevanje in tako dalje.

Jezikovni voz

Uprizoritev v režiji Harisa Pašovića je razkošna in povedna na več ravneh. Na prvem mestu gre podčrtati sodelovanje petih teatrov (Poljska, Italija, Malta, Kosovo, Slovenija) v okviru Evropske gledališke konvencije; nadalje gre za razmislek o stanju evropskega gledališča danes; potem refleksija o že omenjenih družbeno-političnih koordinatah; in nazadnje, a ne nazadnje, izbira jezika. Začnimo s poslednjim.

Predstava se dogaja v angleščini s slovenskimi in angleškimi (zakaj, če igralci govorijo angleško?) nadnapisi. Zagotovo je ta odločitev mogoče funkcionalno smotrna, vsebinsko pa nikakor, če pomislimo, da sta ena temeljnih postavk združene Evrope narodna in jezikovna raznolikost, njuno ovred-

notenje tudi z enakopravno uporabo jezikovnih posebnosti. Na to se večinoma pozablja. Igralci bi lahko govorili vsak v svoji materinščini in s tem podarjali integracijo z avtohtonimi identitetnimi prispevki. Uprizoritev je dobrodošla, ker nas opozarja tudi na take in podobne voze. In še na marsikaj.

Satirično izostrena

Sedem žirantov zaseda z nalogo izbrati najboljšo evropsko gledališko predstavo po vzorcu popevkarske Evrovizije. Prihajajo iz različnih okolij, vsak s svojimi pogledi na gledališko umetnost, pri ocenjevanju posameznih postavitev pa prevladujejo povsem izvenumetniški kriteriji, družbena izvorna zaledja članov žirije, njihove osebne opredelitve in nagnjenja, tako da eno za drugo izločajo države udeleženke zaradi vsebinskih neustreznosti, oziroma ker ne odgovarjajo njihovim prepričanjem: ali so seksistične, premalo ekološke, propagandistične, preveč levičarsko ali desničarsko obarvane ...

Skratka, popoln kaos, ki mu olja prilivajo še pomisli o vojni, dobavljanju orožja, korupcijske afere, pisatelji v službi oblasti, radikalno menjavanje mnenj, kar je odvisno od bolj ali manj močnega političnega vetra. In še: zunanji pritiski na žirijo, poseganje evropskega vrha, posameznih vlad držav udeleženk festivala in kar je še takih nečednih razvad. Evropa na robu propada, kar ne velja le za gledališki diskurz, marveč za njeno stanje v sodobnosti in, žal, v perspektivi (ne)prihodnosti.

Najboljša evropska predstava je torej metaforično in sploh močno eksplisitna, odrska postavitev pa sarkastično, groteskno, absurdno duhovita.

Gre za satirično izostreno pripoved, v kateri ob številnih ustvarjalcih iz raznoraznih evropskih držav nastopata tudi članici **SNG Nova Gorica** Ana Facchini in Lara Fortuna.

Tehnično je uprizoritev dovršena, posebno noto ji daje video v ozadju, igralsko je neoporečno profilirana.

Zabrisana zgodovina osamosvojitve

V Mestnem gledališču ljubljanskem (MGL) bo jutri ob 19. uri premiera na prvi pogled kriminalne drame *Teci, Maša, teci* Dragice Potočnjak. Režiserka je Nina Šorak, dramaturg Blaž Lukan. *Teci, Maša, teci* na oder prinaša politični triler, ki izhaja iz raziskovanja zgodovine v obdobju osamosvojitve Slovenije. Po besedah umetniške vodje MGL Barbare Hieng Samobor drama »govori o kar nekaj slovenskih sramotah«.

Po vzorcu Evrovizije Sedem žirantov izbira najboljšo evropsko gledališko **predstavo** SNG NOVA GORICA

Ustvarjalci Izhajajo iz različnih evropskih držav SNG NOVA GORICA